

FIȘA DISCIPLINEI
1. Date despre program

1.1. Instituția de învățământ superior	UNIVERSITATEA DE VEST DIN TIMIȘOARA
1.2 Facultatea / Departamentul	DEPARTAMENTUL PENTRU PREGĂTIREA PERSONALULUI DIDACTIC
1.3 Catedra	
1.4 Domeniul de studii	Științe ale educației
1.5 Ciclul de studii	Master
1.6 Programul de studii / Calificarea	Master didactic

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	EDUCAȚIE INCLUZIVĂ						
2.2 Titularul activităților de curs	Conf. univ. dr. Claudia Borca						
2.3 Titularul activităților de seminar	Conf. univ. dr. Claudia Borca						
2.4 Anul de studiu	II	2.5 Semestrul	III	2.6 Tipul de evaluare	E	2.7 Regimul disciplinei	PP

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	2	din care: 3.2 curs	1	3.3 seminar/laborator	1
3.4 Total ore din planul de învățământ	28	din care: 3.5 curs	14	3.6 seminar/laborator	14
Distribuția fondului de timp:					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					10
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate / pe teren					15
Pregătire seminarii / laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					15
Tutoriat					5
Examinări					2
Alte activități.....					
3.7 Total ore studiu individual	47				
3.8 Total ore pe semestru	75				
3.9 Numărul de credite	3				

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	Pedagogie: teorii și practici Psihologia educației Curriculum școlar și dezvoltare curriculară Designul instruirii și teoriile învățării
-------------------	---

4.2 de competențe	Analiza elementelor structurale ale curriculumului Proiectarea curriculară Microproiectarea activităților didactice. Dezvoltarea curriculară: modele de dezvoltare curriculară Explicarea modelelor de design al instruirii
-------------------	---

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1 de desfășurare a cursului	• Materiale didactice adaptate pentru studenții cu dizabilități vizuale – cu fonturi mai mari sau Braille. • Desfășurarea cursului într-o locație accesibilă pentru studenții cu deficiență neuromotorie – cu rampă de acces, la parter, sau cu acces la lift. • Înregistrarea live pe reportofon a prelegerii profesorului și oferirea înregistrării pentru studenții cu dizabilități vizuale și a celor cu condiții medicale dizabilitante, care nu pot veni fizic la curs.
5.2 de desfășurare a seminarului/laboratorului	• Materiale didactice adaptate pentru studenții cu dizabilități vizuale – cu fonturi mai mari sau Braille. • Desfășurarea activităților de seminar într-o locație accesibilă pentru studenții cu deficiență neuromotorie – cu rampă de acces, la parter, sau cu acces la lift. • Înregistrarea live pe reportofon a prelegerii profesorului și oferirea înregistrării pentru studenții cu dizabilități vizuale și a celor cu condiții medicale dizabilitante, care nu pot veni fizic la curs.

6. Obiectivele disciplinei - rezultate așteptate ale învățării la formarea cărora contribuie parcurgerea și promovarea disciplinei

Cunoștințe	• Studentul va putea să analizeze și să interpreteze critic paradigmele emancipatoare, argumentele pentru incluziunea școlară și strategiile de promovare și facilitare ale ei; • Studentul va putea să explice principalele forme de incluziune, precum și utilizarea cunoștințelor de bază în selectarea modalităților optime de incluziune școlară a copiilor cu dizabilități și/sau CES, a elevilor cu abilități înalte în funcție de particularitățile acestora.
Abilități	• Studentul va putea să utilizeze principiile de bază în vederea elaborării programelor de intervenție personalizată, a adaptării curriculare pentru copiii cu dizabilități și/sau CES / cu abilități înalte în funcție de nevoile specifice și particularitățile acestora; • Studentul va putea să aplice procedurile de individualizare a curriculumului, a metodelor de predare și evaluare didactică în funcție de nevoile specifice și particularitățile copiilor cu dizabilități și/sau CES / cu abilități înalte.

Responsabilitate și autonomie	- Promovarea non-discriminării și a echității în societate; - Promovarea și militarea pentru respectarea drepturilor persoanelor cu dizabilități; - Promovarea și militarea pentru integrarea socială, școlară și profesională a persoanelor cu dizabilități; - Respectarea codul deontologic al profesiei și a eticii profesionale.
-------------------------------	---

7. Conținuturi

Curs	Metode de predare	Observații / conținuturi
T.1.: Psihopedagogia diversității C.1.: Psihologia diversității: cadrul conceptual. C.2.: Particularități ale proceselor psihice și educaționale ale copiilor cu dizabilități și/sau CES.	Prelegerea interactivă Dezbateră Reflecția individuală și colectivă Problematizarea Argumentarea	Diversitatea grupei / clasei, diversitatea ca resursă educațională, tipologia cerințelor educaționale speciale. Normalitate, incapacitate, dizabilitate, deficiență, handicap, defect, integrare, incluziune, diferențiere. Diversitatea ca resursă educațională. Profilul psihocomportamental al copiilor cu dizabilități și/sau CES.
T.2.: Normativitatea educației cerințelor speciale și a educației incluzive C.3: Contextul internațional și național. Tipuri / forme de educație integrată și incluzivă.	Prelegerea interactivă Dezbateră	Convenția ONU privind dreptul la educație incluzivă al copiilor cu cerințe educative speciale. Legislația românească ce asigură dreptul la educație incluzivă a copiilor cu cerințe educative speciale. Tipuri / forme de educație integrată și incluzivă.
T.3.: Curriculum „incluziv”: proiectare, conținuturi, strategii de predare / învățare, evaluare; adaptare curriculară C.4.: Sisteme de suport și intervenție în contextul CES și / sau dizabilității; C.5.: Diferențierea curriculară în condițiile dizabilități și/sau CES. Pedagogie remedială.	Prelegerea interactivă Dezbateră Reflecția individuală și colectivă Problematizarea Argumentarea	Echipa multidisciplinară. Planul educațional individualizat (PEI) Criterii de adaptare curriculară.
T.4.: Supradotare și talent C.6.: Nevoi educaționale specifice copiilor supradotați.	Prelegerea interactivă Dezbateră Reflecția individuală și	Modele de diferențiere curriculară Îmbogățirea curriculară. Accelerarea curriculară.

C.7.: Proiectarea curriculum-ului diferențiat și personalizat	colectivă Problematizarea Argumentarea	
8.2 Seminar	Metode de predare	Observații / conținuturi
S.1. Delimitări conceptuale: studii documentelor legislative	Expunerea Problematizarea Studiul de caz Argumentarea Gândirea critică	<i>Legea învățământului preuniversitar 2023</i> https://edu.ro/sites/default/files/_fi%C8%99jere/Minister/2023/Legi_educatie_Romania_educata/legi_monitor/Legea_invatamantului_preuniversitar_nr_198.pdf Procedura de asigurare a egalității de șanse pentru elevii cu dizabilități și CES la evaluările naționale
S.2: Convenția ONU privind dreptul la educație incluzivă al copiilor cu cerințe educative speciale. Legislația românească Tipuri / forme de educație integrată și incluzivă.	Metoda Frisco Studiul de caz Tehnica acvariului Metoda R.A.I. <i>Răspunde-Aruncă-Interoghează</i> <i>Tehnica Phillips 6/6</i>	Modalități și forme ale integrării existente în școala românească. Avantaje și limite ale integrării școlare. Incluziunea școlară – fome de obiectivare
S.4.: Evaluarea psihopedagogică și educațională a copiilor cu dizabilități și/sau CES	Simularea Demonstrația, Problematizarea Studiul de caz. Tehnica 6/3/5 Metoda 3-2-1 Jurnalul cu dublă intrare	Fișa psihopedagogică
S.4.: Particularități ale proceselor psihice și educaționale ale copiilor cu dizabilități și/sau CES.	Simularea Demonstrația, Problematizarea Studiul de caz. Metoda 3-2-1 Jurnalul cu dublă intrare	Profilul psihocomportamental al copiilor cu dizabilități și/sau CES.

S.5.: Diferențierea curriculară în condițiile dizabilități și/sau CES. Pedagogie remedială	Simularea Demonstrația, Problematizarea Studiul de caz. Tehnica 6/3/5 Metoda 3-2-1 Jurnalul cu dublă intrare	Echipa multidisciplinară. PEI. Forme de organizare și proiectare didactică în condițiile educației integrate. Aspecte privind adaptarea și individualizarea curriculum-ului școlar pentru elevii cu cerințe educative speciale integrați. (programa adaptată și proiectarea diferențiată a activităților didactice, corective și recuperatorii).
S.6. și S.7.: Oportunități de diferențiere și extindere a curriculum-ului în clasă în condițiile supradotării / talentului.	Metoda Frisco Metoda R.A.I. Răspunde-Aruncă-Interoghează Studiul de caz. Metoda 3-2-1 Jurnalul cu dublă intrare Tehnica Phillips 6/6	Modelul Triadic (Enrichment Triad Model, Renzulli, 1977) Modelul Curriculum-ului Integrat (ICM), VanTassel-Baska, 2003 Modelul Meniului Multiplu (MMM; Renzulli, 1988; Renzulli ș.a., 2000) Modelul Curriculum-ului Paralel (PCM). Tomlinson ș.a., 2002 Modelul LoS (The Levels of Service) (Treffinger 1981, 1998; Treffinger ș.a., 2004)

BIBLIOGRAFIE

- ✓ Ambrose, D., Sternberg, R., (2016). *Giftedness and Talent in the 21st Century: Adapting to the Torbulence of Globalization*. SENSE Publishers. Rotterdam / Boston - Taipei
- ✓ Baba, L., Borca, C., Runceanu, L., Vrăsmaș, E. (2009). *Parteneriat pentru educație incluzivă*. București: Editura Corint.
- ✓ Booth, T., Ainsow, M., (2007), Indexul incluziunii școlare. Promovarea educării și a participării tuturor copiilor la educația de masă, Ed. Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca
- ✓ Crețu, C.(1998). *Curriculum diferențiat și personalizat. Ghid metodologic pentru învățătorii, profesorii și părinții copiilor cu disponibilități aptitudinale înalte*. Iași: Polirom.
- ✓ Dumitrescu, M., (2004). *Psihopedagogia excelenței. Aspecte metodologice privind identificarea copiilor supradotați*. Craiova: Editura Arves.
- ✓ Dumitrescu, M., (2009). *Formarea personalului didactic în domeniul elaborării și dezvoltării strategiilor instructiv-educative diferențiate pentru elevii cu aptitudini înalte*, Teză de doctorat.Iași: Universitatea „Al. I. Cuza” din Iași.
- ✓ Gherguț, A. (2016). *Educatia incluziva si pedagogia diversitatii*. Iași: Editura Polirom.
- ✓ Gherguț, A. (2016). *Educatia specială. Ghid metodologic*. Iași: Editura Polirom.
- ✓ Golu, F. (2015). *Manual de psihologia dezvoltării. O perspectivă psihodinamică*. Iași: Editura Polirom.
- ✓ Luștea, A. (2017). *Diferențiere în învățare prin cooperare la clasă*. Timișoara: Editura Universității de Vest.
- ✓ Marzano, R. (2003). *What Works in Schools: Translating Research into Action*. Alexandria, VA: Association for Supervision and Curriculum Development.

- ✓ Marzano, R. J., Pickering, Debra J., and Pollock, Jane E. (2001). *Classroom Instruction that Works: Research-based Strategies for Increasing Student Achievement*. Alexandria, VA: Association for Supervision and Curriculum Development.
- ✓ Miclea, M., Lemeni G., (1999). „Aplicațiile științifice cognitive în educație (I), Inteligența și modificabilitatea ei, în *Cogniție, creier, comportament*, Asociația de Științe Cognitive din România, 1-2
- ✓ Peeters, T. (2016). *Autismul. Teorie și intervenție educațională*. Iași: Polirom.
- ✓ Popovici, D. V. (2007). *Orientări teoretice și practice în educația integrată*. Arad: Editura Universității Aurel Vlaicu.
- ✓ Stănescu, I. M. (2002). *Instruirea diferențiată a elevilor supradotați*. Iași: Polirom.
- ✓ Tomlinson, C. A. (2004a). Differentiation in Diverse Settings. *School Administrator*, Vol. 61(Issue 7), p28, 26p, 21c.
- ✓ Tomlinson, C. A. (2004b). Sharing Responsibility for Differentiating Instruction. *Roeper Review*, Vol. 26(Issue 4), p188, 182p.
- ✓ Tomlinson, C. A., et al. (2002). *The Parallel Curriculum: A Design to Develop High Potential and Challenge High Ability Learners*. Thousand Oaks, CA: Corwin Press, Inc.
- ✓ Tomlinson, C. A. a. E., Caroline Cunningham. (2003a). *Differentiation in Practice: A Resource Guide for Differentiating Curriculum, Grades 5-9*. Alexandria, VA: Association for Supervision and Curriculum Development.
- ✓ Tomlinson, C. A. a. E., Caroline Cunningham. (2003b). *Differentiation in Practice: A Resource Guide for Differentiating Curriculum, Grades K-5*. Alexandria, VA: Association for Supervision and Curriculum Development.
- ✓ Tomlinson, C. A. a. S. D. A. (2000). *Leadership for Differentiating Schools and Classrooms*. Alexandria, VA: Association for Supervision and Curriculum Development.s
- ✓ Ungureanu, D. (1998). *Copii cu dificultati de invatare*. București: EDP
- ✓ Ungureanu, D. (2000). *Educația integrată și școala inclusivă*. Timișoara: Editura de Vest.

WEBOGRAFIE

- ✓ *Gifted Education Practices*. accesat la <http://www.nagc.org/resourcespublications/gifted-education-practices> în 21.07.2020
- ✓ Loveless, T., Farkas, S., & Duffett, A. (2008). *High-achieving students in the era of NCLB*. Washington, DC: Thomas B. Fordham Institute accesat la https://edex.s3-us-west2.amazonaws.com/publication/pdfs/200806_18_high_achievers_7.pdf în 21.07.2020
- ✓ *5 Ways Gifted Students Learn Differently* accesat la http://blogs.edweek.org/edweek/education_futures/2016/06/5_ways_gifted_students_learn_differently.html în 21.07.2020

8. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

--

9. Evaluare

Tip activitate	9.1 Criterii de evaluare	9.2 Metode de evaluare	9.3 Pondere din nota finală
----------------	--------------------------	------------------------	-----------------------------

9.4 Curs	Diferențiere curriculară copii supradotați / talentați	Portofoliu realizat în echipe formate din doi studenți.	50%
9.5 Seminar / laborator	Diferențiere curriculară copii cu CES sau/și dizabilități	Portofoliu realizat în echipe formate din doi studenți.	50%
9.6 Standard minim de performanță			
Atingerea a 50% din cerințele pentru curs și pentru seminar			
Adaptare curriculară copii cu CES sau/și dizabilități			

Data completării:
Septembrie 2025

Semnătura titularului de curs:
Conf. univ. dr. Claudia Borca

Semnătura titularului de seminar:
Conf. univ. dr. Claudia Borca

Director Departamentul pentru Pregătirea Personalului Didactic,
Prof. univ. dr. Marian Ilie